

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 178
van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**
datum: 12 januari 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Meerderjarige spijbelaars - Stand van zaken

In november raakte bekend dat Antwerpen zal starten met de uitwerking van een spijbelplan voor meerderjarige spijbelaars. Dat is uniek aangezien leerlingen in theorie "slechts" een leerplicht hebben tot 18 jaar. Echter, vele hardnekkige spijbelaars hebben hun diploma secundair onderwijs nog niet behaald op 18 jaar, waardoor ze een groot risico lopen om ongediplomeerde schoolverlaters te worden. Dat is dus een zeer belangrijke groep jongeren, die jaarlijks ook steeds verder groeit.

In de beleidsnota van de minister vinden we niets terug over mogelijke acties rond het spijbelen van meerderjarigen. In de pers verklaarde ze echter op 24 oktober 2014 het volgende: "We leggen nu de laatste hand aan een actieplan rond vroegtijdige schoolverlaters waarin ook het probleem van het spijbelen wordt meegenomen. Dat moet nog dit jaar klaar zijn. De klemtoon zal vooral liggen op een warm en veilig schoolklimaat, op preventie en op samenwerking tussen alle lokale partners. We geloven minder in straffen, want dat helpt vaak niet."

Antwerpen, de enige stad met een echte spijbelambtenaar, verklaarde vorige week ook dat ze een specifiek spijbelplan zal uitwerken voor meerderjarige spijbelaars. Uit cijfers van de schepen van Onderwijs in Antwerpen, Claude Marinower, blijkt dat de groep van meerderjarige spijbelaars, al kunnen we hen niet echt meer classificeren als spijbelaars, zeer groot is. Hij verklaart het volgende: "In het Antwerps basisonderwijs zitten 34.895 kinderen. Het aantal problematisch afwezige kinderen is 1428. In het secundair onderwijs, met een totaal van aantal 36.745 leerlingen, bedraagt het aantal spijbelaars 6329. Van die spijbelaars zijn er 2772 minderjarig en 3557 meerderjarig.". Dat is een grote groep jongeren die een reëel risico loopt om zonder diploma op de arbeidsmarkt terecht te komen. Voor hen wil hij een proefproject opstarten, samen met een specifiek spijbelplan. Meer informatie werd hier echter nog niet over vrijgegeven.

1. Beschikt het departement van de minister over cijfergegevens over het aantal meerderjarige leerlingen in de twee laatste jaren van het secundair onderwijs?
 - a) Kan de minister, indien mogelijk, een onderverdeling geven naar leerjaar en studierichting (het zesde jaar aso, kso, tso en bso, voltijds en deeltijds onderwijs, het zevende jaar bso voltijds en deeltijds onderwijs)?
 - b) Graag ook een onderverdeling naar provincie.
 - c) Hoe evalueert de minister deze cijfers?

2. Beschikt het departement van de minister over cijfergegevens over het aantal meerderjarige spijbelaars in de twee laatste jaren van het secundair onderwijs?

Kan de minister, indien mogelijk, een onderverdeling geven naar leerjaar en studierichting (het zesde jaar aso, kso, tso en bso, voltijds en deeltijds onderwijs, het zevende jaar bso voltijds en deeltijds onderwijs)?

3. Beschikt het departement van de minister over cijfergegevens over het aantal leerlingen die in het zesde jaar of zevende jaar meerderjarig worden en het schooljaar niet afmaken, en bijgevolg terechtkomen in de ongekwalificeerde uitstroom, waarbij ze wel de leerplicht voldaan hebben, maar geen diploma hebben behaald?

a) Hoe evalueert de minister deze cijfers?

b) Hoe zal de minister in haar beleid rekening houden met deze cijfers?

ANTWOORD

op vraag nr. 178 van 12 januari 2015

van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**

Het secundair onderwijs stopt niet op het ogenblik dat een jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt. In de rapporten die ik weldra zal publiceren over vroegtijdig schoolverlaten, is ook de relatie opgenomen met schoolse vertraging. Het lijkt immers evident dat de leerlingen die meerderjarig zijn maar nog ingeschreven in het secundair onderwijs, een groot risico lopen om met hun opleiding te stoppen vooraleer ze hun diploma secundair onderwijs behalen. Ik ben het dus met de Vlaamse volksvertegenwoordiger eens dat deze groep niet-leerplichtige leerlingen de nodige aandacht verdient.

1. In de onderstaande tabel vindt u het aantal meerderjarige leerlingen ingeschreven in het zesde of zevende jaar van het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Ook de leerlingen in het modulair onderwijs zijn opgenomen, aangezien zij officieel niet in een bepaald leerjaar zijn ingeschreven. Deze cijfers omvatten de leerlingen die ingeschreven zijn in een school gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid op de eerste schooldag van februari van het schooljaar 2013-2014, zoals gekend bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten. De selectie "meerderjarig" gebeurde op basis van het geboortjaar: alle leerlingen met geboortjaar 1995 of eerder worden meegeteld.

		Aantal meerderjarige leerlingen
Gewoon voltijds SO	Modulair BSO	573
	6 ^{de} jaar ASO	3.489
	6 ^{de} jaar BSO	8.634
	6 ^{de} jaar KSO	696
	6 ^{de} jaar TSO	8.313
	7 ^{de} jaar ASO	65
	7 ^{de} jaar BSO	11.945
	7 ^{de} jaar KSO	187
	7 ^{de} jaar TSO	2.946
Deeltijds beroepssecundair onderwijs		3.878

In de bijlage vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de opsplitsing van deze cijfers naar studierichting en provincie.

Er zijn inderdaad heel wat leerlingen ingeschreven in het secundair onderwijs die al meerderjarig zijn. Voor het zevende jaar is dit overeenkomstig een gewone onderwijsloopbaan. Het is goed dat leerlingen ook het zevende jaar BSO volgen zodat ze hun diploma van het secundair onderwijs kunnen behalen. De leerlingen die in het zesde jaar zitten, hebben wel schoolse vertraging. Dit kan komen door zittenblijven of door een latere start van hun onderwijsloopbaan. Niet elke leerling die in deze cijfers opgenomen zit, hoeft ons zorgen te baren. Maar het blijft wel belangrijk om ook deze leerlingen gemotiveerd te houden om hun schooljaar succesvol te beëindigen.

2. Onderstaande gegevens hebben betrekking op het aantal leerlingen dat minstens 30 halve dagen problematisch afwezig was in het schooljaar 2013-2014. De gegevens over de studierichting zijn afkomstig van de inschrijving op het moment dat de leerling de 30ste halve dag problematisch afwezig was. Net zoals in de vorige vraag, worden alle leerlingen meegeteld van geboortjaar 1995 of eerder.

		Aantal meerderjarige spijbelaars
Gewoon voltijds SO	Modulair BSO	16
	6 ^{de} jaar ASO	63
	6 ^{de} jaar BSO	545
	6 ^{de} jaar KSO	20
	6 ^{de} jaar TSO	199
	7 ^{de} jaar ASO	5
	7 ^{de} jaar BSO	412
	7 ^{de} jaar KSO	9
	7 ^{de} jaar TSO	54
Deeltijds beroepssecundair onderwijs		1.238

3. In onderstaande tabel geef ik het aantal leerlingen weer dat in 2013-2014 was ingeschreven, in dit schooljaar meerderjarig werd (geboren tussen 1/09/1995 en 31/08/1996) en dat zich voor het einde van het schooljaar uitschreef uit het 6de jaar van het gewoon voltijds secundair onderwijs, het 7de jaar van het BSO, of uit het deeltijds beroepssecundair onderwijs, zonder dat er een nieuwe inschrijving volgde in het secundair onderwijs gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid. De leerlingen uit het 7de jaar ASO, TSO of KSO zijn niet opgenomen omdat zij al beschikken over een diploma SO. Ik wil erop wijzen dat we voor deze leerlingen niet zeker zijn dat zij effectief ongekwalificeerd blijven. Het is mogelijk dat zij zich na hun uitschrijving elders opnieuw inschreven om toch hun onderwijs verder te zetten (bijvoorbeeld in het tweedekansonderwijs, bij Syntra, in een privéschool, in het buitenland, ...)

		Aantal leerlingen
Gewoon voltijds SO	Modulair BSO	3
	6 ^{de} jaar ASO	41
	6 ^{de} jaar BSO	145
	6 ^{de} jaar KSO	2
	6 ^{de} jaar TSO	35
	7 ^{de} jaar BSO	51
Deeltijds beroepssecundair onderwijs		777

- a) De meeste leerlingen die zich uitschrijven in de loop van het schooljaar waarin ze meerderjarig worden, waren ingeschreven in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO). Maar in het DBSO is het mogelijk dat een leerling een opleiding beëindigt in de loop van het schooljaar en daarvoor op dat moment een certificaat behaalt of uitzonderlijk zelfs een diploma secundair onderwijs. Dus het is moeilijk om hieruit gedetailleerde conclusies te trekken.
- b) Momenteel werk ik aan een geïntegreerd actieplan leerrecht. In de eerste plaats worden in dat actieplan preventieve maatregelen omtrent spijbelen uitgewerkt. Naast de preventieve maatregelen zullen ook acties omtrent monitoring, identificatie, coördinatie en interventie worden uitgewerkt. Bovendien zullen ook compenserende maatregelen worden toegevoegd voor die jongeren die alsnog het secundair onderwijs zonder kwalificatie verlaten. In het actieplan zal dus zeker

aandacht gaan naar die jongeren die niet langer vallen onder de leerplicht, maar nog niet gekwalificeerd zijn.

BIJLAGE

Gegevens bij vraag 1 en vraag 2